

1. VRSTA PRIJAVE

U paru +

Individualna

2. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA (Ukoliko je prijava u paru onda navodite zajednički tekst o pedagoškim uvjerenjima) *minimalno 100 - maksimalno 300 riječi*

Holistički odnosno cjeloviti razvoj djeteta kojem se teži, prihvata obrazac odnosa prema djetetu kao jedinstvenom i cjelovitom biću. Iako su predškolski programi najčešće predstavljeni u nekoliko širokih razvojnih aspekata, koji su pojedinačno opisani, u dobroj praksi se integrišu na način koji obezbjeđuje da dijete konstruiše i razvija znanja i da se razvija kroz mnogostrano i bogato iskustvo na dosljedan, smislen i cjelovit način. Kvalitetnim predškolskim programima mogu se postići pozitivni dugoročni i kratkoročni uticaji na dijete, a putem dječijeg razvoja taj uticaj se proširuje kako na porodicu, tako i na društvo u cjelini.

Pedagoška uvjerenja kojim se vodimo u praksi svakako bi mogla da se iskažu kroz misao Marije Montesori:

„ Djetetov život predstavlja liniju koja spaja dvije generacije odraslih. On u isto vrijeme stvara i biva stvoren; od odraslog polazi i u njemu završava. Takav je put, staza života. Bavljenje tim životom, tako tijesno vezanim za život odraslog, nagradiće nas novim zanimanjem i svjetlošću.“

3. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:

Kutak za rani rast i razvoj

KRATAK OPIS PRAKSE

(do 200 riječi - jedan paragraf):

Praksa je proizašla iz nemogućnosti pružanje podrške svoj djeci sa smetnjama u razvoju, u smislu da nismo u mogućnosti smjestiti u Ustanovu svako dijete koje ima smetnju u razvoju i kojem je neophodna podrška. Naime u ustanovi boravi 3 djece koja imaju Rješenje o razvrstavanju, dok 8 djece nema Rješenje i nalaze se u opservaciji stručnog tima. S obzirom da do sada nijedno dijete sa smetnjama u razvoju nismo odbili, roditelji su prevazišli barijere i prihvatili odstupanja u razvoju kod djece, te se svakodnevno javljaju za pomoć PU u tome. Došli smo na ideju da oformimo Kutak za rani rast i razvoj u jednoj prostoriji u ustanovi gdje se odvija individualni rad sa djecom koja imaju smetnju ili poteškoću u razvoju. Defektolog sa saradnicima za vaspitača u okviru kutka radi individualne tretmane sa djecom, zatim provodi djelimičnu inkluziju (part time inclusion ili partial classroom inclusion) za djecu čije potrebe iziskuju ovakav vid tretmana, a nalaze se u boravku u vrtiću.

Ono što je novo jeste da djeca čiji se roditelji obraćaju našoj ustanovi za podršku djetetu sa smetnjama, a nismo u mogućnosti da im obezbijedimo boravak u ustanovi, zbog propisanog broja djece u grupi, koji u tom trenutku ne dozvoljava upis, roditeljima nudimo podršku kroz kutak za rani rast i razvoj potpuno besplatno i pružamo im podršku stručnih saradnika iz ustanove, ali isto tako i spoljnih stručnih saradnika.

KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)

Stručni/-e saradnici/-e na svim nivoima odgoja i obrazovanja

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)

minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

Kutak za rani rast i razvoj nastao je iz potrebe veće brige i podrške za djecu sa smetnjama u razvoju. U našoj Ustanovi kao što smo već naveli boravi veći broj djece koja imaju određenu poteškoću ili smetnju u razvoju, a mi nismo imuni na zahtjeve roditelja koji žele svoju djecu sa poteškoćom u razvoju uključiti u predškolski program.

Ustanova smo koja veoma vodi računa o saradnji sa roditeljima, ne samo sa roditeljima čija djeca borave u Ustanovi, nego i sa roditeljima čija djeca još uvijek nisu na boravku u Ustanovi. Ustanova pruža mnogo mogućnosti upravo za djecu koja zbog ograničenog broja mjesta u Ustanovi ne borave kod nas, kroz programe besplatnih radionica, uključivanja u projekte koje Ustanova uspješno realizuje, kao i edukacije za roditelje, pogotovo gdje je potrebna dodatna podrška za podršku djeci, ali i roditeljima u razvijanju roditeljskih kompetencija.

Veliki broj roditelja koji su upućeni od strane ljekara obratilo nam se i tražilo da pružimo podršku djetetu i uključimo ga u predškolski program kao vid rane intervencije. Broj djece u grupama je ograničen, pogotovo kada boravi dijete sa poteškoćama, te tako i vaspitači u grupama dolaze u situaciju veoma otežanog rada, što svakako ne treba dozvoliti, što bi dovelo do neadekvatne podrške za djecu tipičnog razvoja i djecu sa poteškoćama u razvoju, što svakako nije cilj vaspitno-obrazovnog procesa i rada u predškolskoj ustanovi. Tada se rodila ideja, s obzirom da smo ove godine oformili pedagoško-defektološku službu u Ustanovi, koja pruža podršku u vidu rane intervencije kod djece koja borave kod nas, da usluge Kutka za rani rast i razvoj proširimo na lokalnu zajednicu i potpuno besplatno radimo individualne tretmane sa djecom sa smetnjama u razvoju i provodimo djelimičnu inkluziju (part time inclusion ili partial classroom inclusion) koja se sprovodi u evropskim državama. Stručna služba Ustanove u saradnji sa spoljnim stručnim saradnicima potpuno volonterski pruža tretmane i podršku djeci i porodicama.

CIJL I ŽELJENI ISHODI (*sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići*)

minimalno 50 - maksimalno 200 riječi

Smatramo da je vid djelovanja stručnih lica kroz kutak za rani rast i razvoj veoma učinkovit u pružanju podrške kako djeci tako i porodicama djece sa poteškoćama. Smatramo da na ovaj način pripremamo i dijete i roditelje za potpuno uključivanje djece sa smetnjama i poteškoćama u razvoju u inkluzivno obrazovanje ili otvaramo druge mogućnosti pomoći u cilju razvijanja maksimalnih potencijala kod svakog pojedinačnog djeteta. Smatramo da kao društvo, a pogotovo kao vaspitno-obrazovni radnici, profesionalci u struci i kao ljudi ni u jednom trenutku ne smijemo zaboraviti ni na jedno dijete.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (*Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.*)

minimalno 300 - maksimalno 1000 riječi

1.korak – upoznavanje roditelja djeteta sa smetnjama u razvoju kroz individualne sastanke i razgovore – naime roditelj djeteta sa smetnjama ili poteškoćom u razvoju, koji nam se javi sa propratnom dokumentacijom od ljekara, kojim se preporučuje boravak u predškolskoj ustanovi, dobija termin za razgovor kojem prisustvuje defektolog, pedagog i direktor ustanove. Roditelj obrazlaže svoj problem, dok mu saradnici i rukovodstvo daju informacije o načinu smještanja djeteta u predškolsku ustanovu i mogućnosti koje mu Ustanova nudi – boravak u Kutku za rani rast i razvoj.

2. korak – upoznavanje djeteta sa smetnjama u razvoju u prisustvu roditelja – sledeća faza podrazumijeva dolazak roditelja sa djetetom i upoznavanje stručne službe sa funkcionisanjem djeteta kroz praktični rad sa djetetom uz prisustvo roditelja, gdje je roditelj samo u ulozi posmatrača. To nam je važno jer roditelj dijete posmatra subjektivno i iz uloge roditelja i često roditelj ne obavlja posao stručnog lica (nije pedagog, defektolog ili sl.) i samim tim nema određena znanja niti mogućnosti na osnovu kojih ne može dati neke od informacija u svim aspektima razvoja djeteta. Zato je važna ova faza odnosno korak u kojem možemo sagledati realniju sliku ponašanja i funkcionisanja djeteta, koliko možemo u fazi prije opservacije. Naravno, to su samo neke od osnovnih stvari u funkcionisanju djeteta(npr.samostalnost u obavljanju određenih radnji, razvijenost motorike, pažnja i koncentracija, verbalne zapovijedi, kontakt očima, razvijenost govora...).

3.korak – opservacija djeteta kroz igru i učenje koju realizuje opservacioni tim (defektolog, pedagog, psiholog, pedijatar, logoped, vaspitači uzrasne grupe kojoj dijete pripada uzrastom) – opservacija traje najmanje 3 mjeseca, a najduže godinu dana, s tim da je optimalno vrijeme 6 mjeseci, te se tako i vodimo u ovoj fazi da već nakon 6mj.izvršimo retest i utvrdimo početno i trenutno stanje funkcionisanja djeteta. Opservacija se vrši na osnovu skala procjena koje jasno definišu odstupanja u svakom od aspekata razvoja djeteta. **(prilog 04)**

4.korak – zaključak opservacionog tima kroz popunjen i potpisan opservacioni karton djeteta sa utvrđenim rezultatima opservacije u smislu jakih i slabijih strana djeteta kroz aspekte razvoja, a na osnovu skala procjena – skale procjene daju konačne rezultate kojima se utvrđuju jake i slabije strane djeteta i bilježi se preporučeni tretman, vrijeme realizacije rada i boravka u Ustanovi i generalnog djelovanja i pružanja podrške djetetu kroz Kutak za rani rast i razvoj, potrebe za asistentom.

5. korak – izrada individualizovanog programa rada (IOP)- Program je jasno usmjeren na pružanje podrške djetetu u oblasti njegovih slabije razvijenih ili potpuno nerazvijenih aspekata razvoja – izradom IOP-a utvrđuju se tačno definisani aspekti razvoja i ishodi koji treba da se postignu, kao i aktivnosti kojima će se podržati razvijanje određenog aspekta razvoja. Takođe se određuje sedmična zastupljenost određenih aktivnosti odnosno broj sati za određenu aktivnost kao i očekivani period za postizanje ishoda.

6.korak – primjena IOP-a - IOP se primjenjuje na način da se svakom djetetu prilazi individualno, što znači da su nekom djetetu potrebni individualni tretmani, nekom djelimična inkluzija u smislu da je potrebno raditi individualno, ali i uključivati u uzrasnu grupu. Takođe postoje djeca kod kojih je potrebno uključiti samo logopeda, te se na taj način i tretiraju. U primjeni Programa takođe sarađujemo sa ličnim ljekarima djeteta i rado primjenjujemo njihove preporuke u pružanje podrške djetetu. Vrijeme koje dijete provodi u Kutku tokom sedmice određuje opservacioni tim Ustanove.**(prilog 02, prilog 03 i prilog 05)**

7. korak –edukacije roditelja kroz predavanja i radionice sa roditeljima – ove godine smo organizovali **PANEL DISKUSIJU „Pitajte nas!“** kojoj su bili prisutni roditelji djece tipičnog razvoja i djece sa poteškoćama u razvoju. U prvom dijelu panela defektolozi, socijalni radnik i psiholog su imali uvodna izlaganja u kojima su svako iz svog domena struke govorili o djeci koja imaju određenu poteškoću ili smetnju, o mogućim uzrocima nastajanja i tretmanima rane intervencije. Diskusija je trajala 3 sata, a ono što smo dobili kao dobar rezultat je zadovoljstvo roditelja koji su otvoreno govorili o svom problemu, upoznavanje roditelja djece tipičnog razvoja sa načinom rada sa svojom djecom kod kuće kako bi djeca tipičnog razvoja prihvatila vršnjaka sa poteškoćom u svoje društvo i pomogla mu da savladava svoje poteškoće, jer poznato je da vršnjaci vršnjacima najbolje pružaju podršku. **(prilog 04)**

8.korak – uključivanje roditelja djeteta sa poteškoćama i roditelja djece tipičnog razvoja u vaspitno-obrazovni rad ustanove kroz aktivnost roditelj-vaspitač, radi boljeg socio-emotivnog statusa i djeteta i roditelja - Radionica za roditelje – **RODITELJ-VASPITAČ** - je realizovana na način da smo roditelje, koji su se dobrovoljno prijavili, uključili u v-o proces u ulozi vaspitača na jedan dan. S obzirom da svaka grupa ima po jedno dijete sa poteškoćom uključeno, mogli su da uče o njemu i njegovom funkcionisanju u grupi i doprinosu svog djeteta na socio-emocionalni razvoj djeteta sa poteškoćom. U okviru radionice dvije majke (od roditelja-vaspitača) bile su majke djevojčica sa smetnjama i to sa Down-ovim sindromom koja boravi u starijoj v-o grupi, gdje su njih dvije zajedničkom aktivnošću „dijelile ljubav“ i pravile poklone za sve drugare u grupi i majka slabovide djevojčice **(prilog 04)**

9.korak – retest i zaključci – nakon određenog vremenskog perioda primjene IOP-a vršimo retestiranje kako bismo utvrdili napredovanje djeteta i dajemo određene zaključke na osnovu kojeg nastavljamo dalji rad ili upućujemo roditelje na službe ili Ustanove koje mogu pružiti drugačiji vid podrške ako je potrebno i koje je van naših mogućnosti.

10.korak – uključivanje djeteta u v-o grupu

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

S pravom možemo reći da podršku koju smo dosada pružali djeci sa smetnjama kroz uzrasne grupe (svaka uzrasna grupa u našoj ustanovi ima po jedno ili dva djeteta sa poteškoćama) i kroz Kutak za rani rast i razvoj pokazali su najprije rezultate kroz socio-emocionalni aspekt razvoja ne samo djeteta nego i roditelja. Polazeći od činjenice da su roditelji, nakon dobijanja dijagnoza za dijete ili uvida da postoji određena poteškoća u razvoju njihovog djeteta, u jako lošem emotivnom stanju i često sa mišlju da više ne pripadaju društvu na način prije otkrivanja zdravstvenog stanja djeteta, svakako nam je veoma značajan momenat njihovog dolaska i traženja podrške za dijete kako bi mu pomogli.

- Otvorenost roditelja za saradnju sa našom ustanovom kroz Kutak za rani rast i razvoj – trenutno kroz Kutak podršku dobija 14 djece
- Opservacioni kartoni djece koji bilježe rezultate sa početka boravka djeteta u Kutku i rezultati nakon primjene Programa (nakon određenog vremenskog perioda)
- Zaključci dječijih pedijatara koji opserviraju dijete van naše Ustanove
- Zadovoljan roditelj – prihvaćeno dijete od strane vršnjaka- rezultate bilježe posebno Panel diskusija i radionice RODITELJ-VASPITAČ (**prilog 01**)

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Ako ste vođeni mišlju da svako dijete treba da bude dio vaspitno-obrazovnog procesa na način da se u njemu osjeća dobro i prihvaćeno od strane zajednice, učinite dodatni korak koji se od vas profesionalaca negdje i očekuje. Ukradite vrijeme i jedan mali prostor koji će biti namijenjen djeci kojoj je vaše malo, mnogo.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj priloga je 5.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na [OVAJ LINK](#).

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se timu Centra za obrazovne inicijative koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese adna@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

Prije no pošaljete Vašu prijavu provjerite da li ste sve pripremili:

1. Obrazac za prijavu na Nagradu za inovativne nastavnike/ce (Koji ćete „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
2. Izjava o autentičnosti, autorstvu i plagijarizmu (pruzeti i „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
3. Sve potrebne priloge

SVOJU PRIJAVU MOŽETE „PODIČI/UPLOAD“ NA OVOM LINKU.

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE